

[Økonomiministeren.]

årige i årene 1959-1964 er gået op med ca. 160.000, mens tilvæksten i de kommende 5 år næppe vil andrage mere end 85.000. Vi må altså imødesee en periode med en vis stramhed på arbejdsmarkedet og dermed formentlig også en noget lavere stignings-takt i produktionen.

I de nærmeste år må vi desuden anvende en del af produktionsstigningen til at fjerne underskuddet på betalingsbalancen. Det er regeringens mål at nå ligevægt på vare- og tjenestebalancen, så hurtigt det kan gøres uden at svække den indre økonomiske fremgang. Balancen bør derfor først og fremmest søges opnået gennem vækst i eksporten. Væksten i den danske industrieksport er nu så kraftig, at balance i løbet af et par år ikke synes uopnåelig, såfremt et tilbageslag for landbrugseksporten eller en mærkbar forringelse af bytteforholdet undgås.

At fastholde den stigningstakt i industrieksporten, vi har haft i de sidste år, er dog ikke nogen enkel opgave. Den skal løses i et arbejdsmarked, hvor fuld beskæftigelse er opnået, og i et stramt kapitalmarked, og vi må uden tvivl imødesee nogle år, hvor valutabalancen fortsat vil være anspændt.

Begge de hovedlinjer, der her er trukket op — en noget lavere stigningstakt i produktionen og den gradvise fjernelse af betalingsbalanceunderskuddet — trækker i retning af en langsommere vækst i den mængde varer og tjenester, der står til rådighed for indenlandsk forbrug og investering. Samtidig bliver kravene fra andre sider større.

Jeg har således allerede omtalt den betydelige vækst i de offentlige investeringer. Den fremtidige stigning i de offentlige driftsudgifter foreligger ikke så detaljeret belyst som for investeringerne, men der er indlysende grunde til, at store poster på det offentlige driftsbudget vil fortsætte med at vokse. Det gælder således pensioneringen af vore ældre medborgere, hvis antal fremover vil øges 2-3 gange så hurtigt som antallet i de erhvervsaktive aldersklasser. Det gælder også uddannelsen. Væksten i antallet af unge vil ganske vist nu efterhånden høre op, men den del af de unge, der søger uddannelse, øges stærkt, og kvaliteten af denne uddannelse skulle

også gerne forbedres. En forbedring af invalidernes kår trænger sig stærkt på. Endvidere er der områder af det offentlige virksomhed, hvor der gennem en lang årrække har været holdt igen på udviklingen, og hvor standarden derfor ikke er så høj, at den svarer til, hvad befolkningen kan ønske ved det nuværende velstands-niveau. Jeg kan i denne forbindelse bl. a. pege på sygehusvæsenet og særforsorgen. Endelig skal jeg også nævne behovet for en stærkere indsats i Grønland og i u-landsarbejdet.

Både væksten i de offentlige investeringer i de kommende år og væksten i de offentlige driftsudgifter peger altså i retning af, at de offentlige udgifter ligesom hidtil vil vokse hurtigere end den samlede nationalindkomst. Denne relativt stærkere vækst i de offentlige udgifter forekommer i vore dage i praktisk taget alle lande, og det ville i hvert fald være forkert, hvis man påstod, at Danmark med hensyn til de offentlige udgifters andel af nationalindkomsten lå i spidsen blandt de vestlige stater — tværtimod. Der er ingen tvivl om, at en øget offentlig indsats på adskillige områder simpelt hen er en forudsætning for det moderne erhvervslivs trivsel og udvikling.

Ser vi på de private investeringer, er tendensen også klart opadgående. Det er helt tydeligt inden for boligsektoren, hvor de store årgange af unge nu melder sig som boligsøgende og øger præsset for mere byggeri. De tekniske forudsætninger for en sådan forøgelse er til stede, og der er fra alle sider givet løfter om øget byggeri. De private erhvervs investeringer vil også ligge på en stigende linje, når produktionen stadig går op og man anvender mere kapitalkrævende produktionsmetoder, og jeg vil gerne understrege, at vi naturligvis ikke kan holde fremgangslinjen i vor økonomi uden betydelige investeringer i erhvervene.

Er der nu enighed om, at de mange offentlige opgaver — både investeringsopgaver og andre — skal løses, er der enighed om, at boligbyggeriet skal forøges, og er der enighed om, at de erhvervsmæssige investeringer skal udvikles i overensstemmelse med produktionens krav, så er der kun én mulig konklusion: opsparingens og